

Forslag

til

Lov om ophævelse af lov om mægling i arbejdsstridigheder.

Fremsat den 14. december 1976 af *Kurt Hansen* (VS), *Steen Folke* (VS),
Litten Hansen (VS) og *Wilhelm* (VS).

Lov om mægling i arbejdsstridigheder, jfr. lovbekendtgørelse nr. 559 af 21. december

1971, ophæves med virkning fra denne lovs bekendtgørelse i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget.

VS har tidligere stillet forslag om ophævelse af forligsmandsloven, i april 1975 (lovforslag nr. 190 i 1974-75, 2. samling (Folketingstidende 1974-75, 2. samling, forhandlingerne sp. 2549, 4877, 6527 og 6586, tillæg A. sp. 3871 samt tillæg B. sp. 769)) og i august 1976 (lovforslag nr. 279 i 1975-76 (Folketingstidende 1975-76, forhandlingerne sp. 11809 og tillæg A. sp. 4493)). Ved førstnævnte lejlighed påpegede vi hele forligsinstitutionens rolle i forbindelse med det overenskomstindgreb, der netop havde fundet sted. Vi viste, hvordan staten i stadig voksende omfang øver indflydelse på fastsættelsen af løn- og arbejdsforhold.

Lad os vise det med et par konkrete eksempler fra de sidste to overenskomstfornyelser.

1) Ved overenskomstfornyelsen i 1973 blev der af forligsmanden sat et protokollat i halen af mæglingsforslaget. Af protokollatet fremgår det, at der skulle nedsettes en kommission til at se på den automatiske dyrtidsregulering. Heri skulle indgå repræsentanter fra „*alle interesserede parter*“, *fagbevægelse, stat og kapital*.

2) Det andet eksempel henter vi fra overenskomst-„forhandlingerne“ i 1975. Her kunne regeringen, på kapitalejernes krav og med godkendelse fra den samarbejdsvillige del af fagbevægelsen, gribe ind og ophøje en arbejderfjendsk mæglings-skitse til lov. Mæglingsskitzen var forligsmandens ene og alene. Nul-politikken blev slået fast, forligsinstitutionen havde gjort sit „gode“ forarbejde. Her

kunne enhver tydeligt se, hvad der er forligsinstitutionens opgave, og at der ikke på nogen måde var tale om frie forhandlinger. Udover at forligsmandsloven fungerer som et indkomstpolitisk instrument — og derfor er vendt mod arbejderklassen — er der især 3 ting i loven, der yderligere svækker arbejderklassens kamp:

- 1) *sammenkædningsreglerne.*
- 2) *afstemningsreglerne.*
- 3) *forligsmandens muligheder for at udsætte konflikter.*

Ad 1. Forligsmandens adgang til at sammenkæde de forskellige fagområder, og derved gøre mæglingsforslaget til en helhed, hæmmer yderligere arbejdernes adgang til indflydelse på egne løn- og arbejdsforhold. Med denne bestemmelse er det lykkedes for staten og kapitalejerne at gøre det totalt umuligt for enkelte forbund at afvise et mæglingsforslag. Vi oplevede det bl. a. i 1973, hvor nogle forbund sagde nej til forligsmandens mæglingsforslag, bl. a. dansk typograf forbund, litografernes forbund, dansk bogbinder og kartonnagearbejderforbund og sømændenes forbund.

Ad 2. Om afstemningsreglerne gælder det, at nejstemmerne skal udgøre mindst 35 pct. af samtlige stemmeberettigede medlemmer — inden for hele LO-området — før en forkastelse overhovedet kan komme på tale. Da stemmeprocenten ved afstemningerne sædvanligvis ligger omkring 50, er det i virkeligheden umuligt at forkaste et mæglingsforslag.

Ad 3. Statens forligsmand skal heller ikke have mulighed for at udskyde konflikter. Som reglerne er nu, har han mulighed for at udsætte en varslet konflikt i op til en måned. Denne fremgangsmåde tjener udelukkende til at give samarbejdsideologien endnu en chance.

Forligsinstitutionen har gennem årene spillet en væsentlig rolle, når det gjaldt om at sikre kapitaljerne profit. Den seneste studehandel, som arbejderklassen netop er blevet præsenteret for (overenskomstforliget), bevirker, at nu kommer forligsinstitutionen — med alle sine forligsmænd — virkelig på arbejde. Det vil især gælde ved underorganisationernes forhandlinger, hvor arbejderne *har mulighed for* at udøve et pres, via lokal faglig aktivitet. At LO-toppens forhandlere på de generelle krav skulle have en anden opfattelse end forligets ophavsmænd (den socialdemokratiske regering), er der ikke en levende sjæl, der tror på. Nej, forligsinstitutionens rolle bliver at få det indkomstpolitiske forlig igennem som overenskomstforlig. Den eneste forskel, der er mellem dette forlig og overenskomstindgrebet i 1975, er, at denne gang går det fra folketinget til forligsinstitutionen — i 1975 var det bare

omvendt. Direkte ophøjelse af et mæglingsforslag til lov eller forlig af denne karakter — der er ingen forskel. Det er et direkte angreb på arbejderklassen, og forligsinstitutionen spiller en meget central rolle for disse overgreb.

I den borgerlige arbejdsretlige opfattelse fremhæves det altid som et væsentligt træk, at arbejdsforholdene fastsættes ved frivillig aftale mellem arbejdsmarkedets parter — arbejdsgivere og arbejdere — uden indblanding udefra. I den borgerlige ideologi kaldes forhandlings- og aktionsretten i høje vendinger for „fundamentale demokratiske frihedsrettigheder“. Men ligesom ved alle andre såkaldte „frihedsrettigheder“ i det borgerlige samfund er der i de konkrete situationer begrænsninger og indskrænkninger i disse rettigheder. Denne lov tjener direkte til at knægte arbejderklassens aktions- og strejkeret.

I konsekvens af, at VS afviser mæglingsbegrebet, må denne lov fjernes. Mæglingsbegrebet må vi som socialister tage afstand fra og i stedet fremsætte kravet: *forhandling—aktion*, som det eneste socialistiske alternativ. *Forligsmandsloven må helt væk.*